

เรื่อง พระกำแพงซุ้มกอ พิมพ์ใหญ่ มีกนก องค์เจ้าเงาะ

รายละเอียด

"พระกำแพงซุ้มกอ พิมพ์ใหญ่ มีกนก องค์เจ้าเงาะ พระเครื่องสกุลกำแพงเพชร พระกรุเนื้อดินเผาที่ครองแชมป์แพงที่สุดในโลก สนนราคาขึ้นสูงถึง 50 ล้านบาท"

พระเครื่องในสกุลกำแพงเพชร นั้น มีตำนานปรากฏชัดเจนจากการพบจารึกบนแผ่นลานเงินในกรุ ขณะรื้อพระเจดีย์องค์ใหญ่ของ วัดพระบรมธาตุ เมืองนครชุม และเมื่อปี พ.ศ.2392 ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) แห่งวัดระฆังโฆสิตาราม ซึ่งขึ้นมาเยี่ยมญาติที่เมืองกำแพงเพชร ก็ได้อ่านศิลาจารึกอักษรไทยโบราณที่วัดเสด็จ ฝั่งเมืองกำแพงเพชร ในจารึกได้กล่าวถึงพิธีการสร้างพระและอุปเท่ห์การอาราธนาพระ ะ รวมถึงพุทธานุภาพที่มหัศจรรย์อย่างยิ่งของพระเครื่องสกุลกำแพงเพชรทั้งหลาย

จากหลักฐานการศึกษาเทียบเคียงทั้งหลาย มีข้อสันนิษฐานที่น่าเชื่อถือได้โดยสรุปว่า “พระซุ้มกอกำแพงเพชร” สร้างโดย พระมหาธรรมราชาลิไท เมื่อครั้งดำรงพระยศผู้ครองเมืองชากังราว ในฐานะเมืองหน้าด่านสำคัญของอาณาจักรสุโขทัย ก่อนที่จะได้ทรงรับสถาปนาเป็นกษัตริย์องค์ที่ 5 แห่งราชวงศ์สุโขทัย และปลุกเสกโดยพระฤๅษีดั้งนั้น ‘พระซุ้มกอกำแพงเพชร’ จะมีอายุการสร้างนับจนถึงปัจจุบันก็ในราว 700 - 800 ปี

พระกำแพงซุ้มกอ เป็นพระที่ขึ้น ฦ ลานทุ่งเศรษฐี จ.กำแพงเพชร ซึ่งมีการค้นพบในหลายกรุ อาทิ กรุวัด

บรมธาตุ, กรูวัดพิบูล, กรูวัดฤๅษี ฯลฯ ต่อมาได้รับการยอมรับและยกย่องให้เข้าเป็นหนึ่งใน ‘พระชุดเบญจภาคี’ เพื่ออาราธนาขึ้นคองแทน ‘พระกำแพงลีลาเม็ดขนุน’ เนื่องจากมีความสมดุล (Balance) มากกว่า ด้วยพุทธศิลปะขององค์พระที่มีอิทธิพลของลังกา และองค์พระสง่างามหนาใหญ่อันแสดงให้เห็นในศิลปะสุโขทัยอย่างชัดเจน

แบ่งออกได้เป็น แบบมีกนกและแบบไม่มีกนก มีทั้ง พิมพ์ใหญ่ พิมพ์กลาง และ พิมพ์ขนมเปียะ พระพิมพ์ที่พบเป็นพระเนื้อดินเผาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของเนื้อดินคือ มีความละเอียดและอ่อนนุ่มมากเหมือนกับเนื้อดินดิบ มีหลากหลายสีขึ้นอยู่กับการเผาตั้งแต่ดินเผาทั่วไป นอกจากนี้จะปรากฏเม็ดสีแดงเล็ก ๆ อยู่เป็นบางจุดขององค์พระ เรียกกันว่า ‘ว่านดอกมะขาม’ เนื่องจากสีแดงคล้ายเม็ดมะขาม และ ชุ่มเป็น ‘ตัว ก ไก่’ อันเป็นที่มาของชื่อองค์พระ

การพิจารณา “พระกำแพงชุ่มกอก” ที่แท้และงดงามนั้น ค่อนข้างจะง่าย เนื่องด้วยศิลปะแม่พิมพ์ที่ลึกมาก จึงสามารถวินิจฉัยรายละเอียดต่างๆ และความสมบูรณ์บนองค์พระได้อย่างชัดเจน

พระกำแพงชุ่มกอกที่มีชื่อเสียงในวงการมีอยู่หลายองค์ เช่น องค์เสมา, องค์จำเริญ วัฒนายากร, องค์เสียดม กวีสารภรณ์ และ องค์ชุ่มกอกดำ แต่ที่ดังที่สุดเห็นจะเป็น “**พระกำแพงชุ่มกอก พิมพ์ใหญ่ มีกนก เนื้อสีแดง องค์เจ้าเงาะ**” ผู้ที่ค้นพบคือ ‘อาจารย์เชียร ธีรศานต์’ โดยพบจากกันหลุม และท่านเป็นคนตั้งชื่อให้ เนื่องจากมีความหน้าและด้านหลังองค์พระมี ราดำ หรือ รารัก เกาะติดแน่นเต็มไปหมด ซึ่งราดำดังกล่าวเป็นพืชชนิดหนึ่ง เมื่อพระได้อายุ ‘ราดำ’ จะเกิดขึ้น หากนำพระขึ้นจากกรุใหม่ๆ แล้วพยายามล้าง ผิวขององค์พระจะเสียหาย

สำหรับวิธีล้างที่ถูกต้อง คือ ในเมื่อราดำเป็นพืช หากปล่อยให้แห้งไม่ให้เกิดความชื้น ราดำจะค่อยๆ ตายแล้วจึงใช้น้ำยากัดกระเบื้องผสมน้ำในอัตราส่วนสามต่อหนึ่ง ค่อยๆ ล้าง ซึ่ง “พระชุ่มกอก องค์เจ้าเงาะ” นี้ อาจารย์เชียร ธีรศานต์ ใช้เวลาค่อยๆ ทำการล้างถึง 11 ครั้ง จึงปรากฏ ‘เงาะถอดรูปเป็น พระสังข์ทอง’ และยังมีเศษรารักติดองค์พระไว้บางส่วน เป็นเครื่องยืนยันความแท้

พระชุ่มกอก พิมพ์ใหญ่ มีกนก องค์เจ้าเงาะ นี้ ย้ายกรุเรื่อยมา โดยเคยอยู่ในความครอบครองของ คุณนิยม อสุณี ณ อยุธา เจ้าของทีนจิตต์ทาว์ จ.นครสวรรค์ เป็นระยะเวลายาวนาน ก่อนจะให้เศรษฐีจากฮ่องกง ชื่อ ไล กอด วิน เข้าบูชาไป นัยว่าเพื่อรวบรวมจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ส่วนบุคคลที่ฮ่องกงในลักษณะ ‘Private Collection’ ด้วยมูลค่าสูงถึง 50 ล้านบาท นับเป็นสนนราคาเข้าบูชา ‘พระชุ่มกอกพิมพ์ใหญ่’ ที่ครองแชมป์ความแพงที่สุดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันครับผม

คำสำคัญ : พระเครื่อง, กำแพงเพชร

ที่มา : http://www.arjanram.com/relic_detail.php?g=2&id=628

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2019-08-15

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1164&code_db=610005&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology